1901

2021

Copland
Hindemith
Sylwestrow

Sezon jubileuszowy
2021 / 2022

26.04

Filharmonia
Narodowa

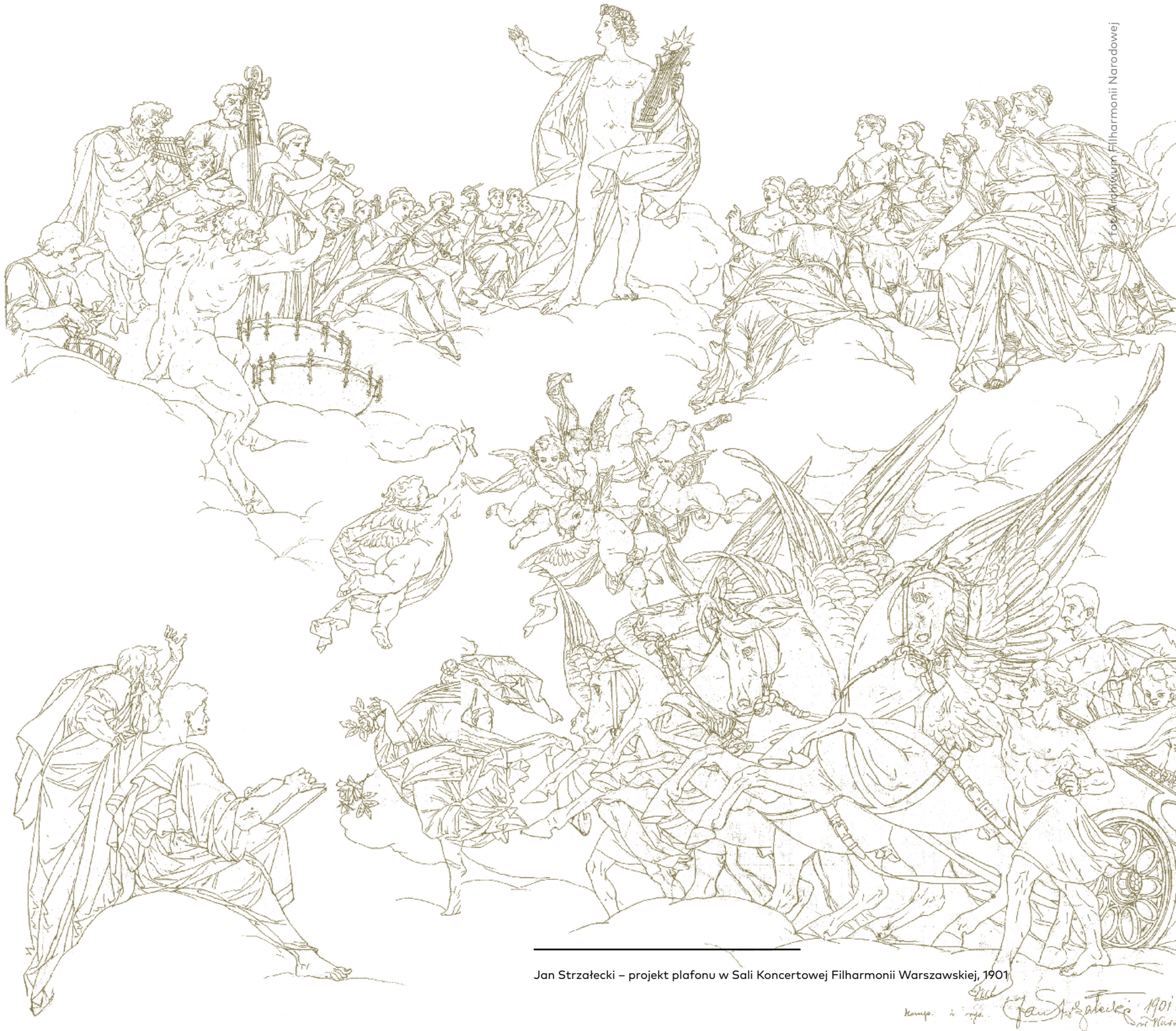

fot. Archiwum Filharmonii Narodowej

Jan Strzałecki – projekt plafonu w Sali Koncertowej Filharmonii Warszawskiej, 1901

120!

Dyrektor Artystyczny
Music and Artistic Director

Andrzej Boreyko

Dyrektor Honorowy
Honorary Director

Kazimierz Kord

English summary ➔ go to page 33

26.04.2022

wtorek / 19:00 / Sala Koncertowa
rejestracja i retransmisja drugiej części koncertu
➔ Polskie Radio SA Program 2

Koncert muzyki chóralnej

Michałowski Pańko-Edery Wilma

źródło: Herzog Anton Ulrich-Museum, Braunschweig

Trzeci dzień Stworzenia (ok. 1600)
Maarten de Vos (autor wzoru), Nicolaes de Bruyn (rytownik), miedzioryt

Wykonawcy

Chór Filharmonii Narodowej
Bartosz Michałowski – dyrygent, dyrektor chóru
Małgorzata Pańko-Edery – mezzosopran
Damian Wilma – baryton

Muzycy Orkiestry Filharmonii Narodowej
w składzie:
Daniel Otero Carneiro – waltornia
Maciej Kostrzewa – waltornia
Anna Baran – waltornia
Robert Duda – waltornia
Krzysztof Bednarczyk – trąbka
Mariusz Niepiekło – trąbka
Paweł Cieślak – puzon
Krzysztof Wojtyniak – puzon
Krzysztof Kott – puzon basowy
Arkadiusz Więdlak – tuba

Filharmonia Narodowa zastrzega sobie możliwość zmiany programu i wykonawców.
Podczas koncertu obowiązuje zakaz fotografowania, filmowania i nagrywania dźwięku.
Prosimy również o wyłączenie telefonów komórkowych i sygnałów zegarków elektronicznych.

Program

Aaron Copland (1900–1990)
In the Beginning
na chór mieszany *a cappella* i mezzosopran solo [18′]
(1947)

Paul Hindemith (1895–1963)
Apparebit repentina dies
na chór mieszany i zespół dęty [20′]
(1947)

Apparebit repentina dies (Broad. Allegro)
Hujus omnes ad electi (Fast)
Retro ruent tunc injusti (Fast)
Ydri fraudes ergo cave (Slow)

• • • Przerwa (ok. 20 minut)

Walentyn Sylwestrow (ur. 1937)
Psalm na wielki chór mieszany *a cappella* [40′]
8 wariacji (*attacca*) na temat ukraińskiej pieśni ludowej
Oj, zza hory kam'yanoyi...
(2019)
prawykonanie

Andante
Largo
Moderato
Adagio
Moderato
Andantino
Moderato
Moderato

Zamówienie kompozytorskie Instytutu Adama Mickiewicza.
Sfinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
w ramach Programu Wieloletniego NIEPODLEGŁA na lata 2017–2022

Zespoły Filharmonii Narodowej nie wykonywały wcześniej kompozycji dzisiejszego wieczoru.

Omówienie programu

Dominika Micał
(„Ruch Muzyczny")

Początek i koniec

Wizje końca i początku świata, sądu ostatecznego i momentu stworzenia należą do tematów umuzycznianych stosunkowo często. Wśród nich najchętniej wykonywane kompozycje to oratorium *Die Schöpfung* Josepha Haydna i *Requiem d-moll* Wolfganga Amadeusa Mozarta. Mozartowskie arcydzieło – zwłaszcza początek sekwencji *Dies irae* oraz *Tuba mirum* – wyznaczyło drogę wielu późniejszych opracowań tematu końca świata, także tych dwudziestowiecznych. Nie tylko jednak obrazy sądu ostatecznego karmiły wyobraźnię muzyczną kompozytorów „wieku apokalipsy i nadziei" (cytując słowa Mieczysława Tomaszewskiego); wielu z nich porusza także tematykę narodzin świata.

Copland

Aaron Copland to jeden z najważniejszych i szczególnie cenionych amerykańskich neoklasycystów (studiował u Nadii Boulanger). Należał ponadto do pierwszego pokolenia kompozytorów, którzy dążyli do stworzenia prawdziwie niezależnego stylu amerykańskiego. Mimo że jego najbardziej znanymi utworami – zwłaszcza w Europie – pozostają balety (przede wszystkim *Apallachian Spring*, *Rodeo* czy *Billy the Kid*), w dorobku Coplanda znajdziemy ponadto utwory wokalno-instrumentalne (nawet opery) oraz wokalne, również *a cappella*. Wśród tych ostatnich ważne miejsce zajmuje *In the Beginning* (1947) na ośmiogłosowy chór mieszany i mezzosopran solo. Kompozycja powstała do fragmentu Biblii – kilkudziesięciu pierwszych wersów Księgi Rodzaju w tłumaczeniu na język angielski. Jednoczęściowy utwór składa się z sekcji, wyodrębnionych za pomocą tempa, metrum i charakteru, oddzielonych refrenem – podsumowaniem każdego dnia stworzenia. Łączy je przede wszystkim eufoniczna harmonia z okazjonalnymi dysonansami, przywodzącymi na myśl wpływy jazzu, obecne w twórczości wielu kompozytorów amerykańskich tamtego czasu – subtelniejsze jednak niż u zmarłego dekadę przed powstaniem *In the Beginning* George'a Gershwina, czy będącego wówczas na początku kariery Leonarda Bernsteina. Copland jawi się jako mistrz chóralnych faktur – zachowując naturalność i wygodę, różnicuje relacje między głosami. Znajdziemy tu fragmenty homofoniczne, czasem wręcz chorałowe (zakończenie), jak i proste, prawie recytatywne (centralny moment stworzenia człowieka i zastosowanie *unisono* wszystkich głosów) oraz odcinki o różnym stopniu polifonizacji (imitacyjny obraz kształtowania wody na ziemi). Jeśli chodzi o relację głosu solowego do głosów zespołu, wyraźnie wyodrębniają się odcinki, w których dominuje mezzosopran. *In the Beginnig* Coplanda to hymn jasny, pełen godnej, chwalebnej radości – nigdy jednak frywolnej, mimo fragmentów o wyraźnie tanecznym charakterze.

Hindemith

Z neoklasycyzmem łączony jest również Paul Hindemith. Fascynował się on muzyką dawną, stworzył własny system harmoniczny. Zależało mu na pisaniu muzyki przystępnej, odnowieniu więzi między kompozytorem współczesnym a słuchaczami. W tym samym roku, w którym Copland napisał swoją pochwałę stworzenia, Hindemith sięgnął po temat z przeciwnego bieguna – apokaliptyczny. Utwór do tekstu anonimowego łacińskiego hymnu *Apparebit repentina dies*, którego poszczególne dwuwersy zaczynają się

od kolejnych liter alfabetu, przeznaczył na chór i zespół dęty. Czteroczęściową kompozycję otwiera typowa „fanfara grozy" – wykonywana przez waltornie i puzony *unisono* – zwiastun nadchodzącego sądu, nawiązanie do siedmiu trąb, wymienionych w Apokalipsie św. Jana. Kompozytor, przywiązany do koncepcji muzyki rozumianej jako rzemiosło, bezpośrednio po fanfarze wprowadził instrumentalną fugę – niejedyną zresztą w tej kompozycji. Temat pojawia się w niej dwanaście razy; trudno nie odczytać tej liczby symbolicznie. Prezentacja chóru – na powtarzanym jednym dźwięku, *fortissimo* – stanowi kontrast fakturalny i kolorystyczny (instrumenty prawie zupełnie milkną), ale pozostaje spójne pod względem charakteru. Majestatycznej fudze i mocnej ekspozycji chóru została przeciwstawiona krótka, centralna sekcja pierwszego ogniwa, utrzymana w wolnym tempie i cichej dynamice, schromatyzowana i przerywana licznymi pauzami. Powrót inicjalnego motywu tylko zwodzi słuchaczy – zanim kompozytor wprowadzi faktyczną rekapitulację, usłyszymy jeszcze fugę na temat fanfary oraz homofoniczny chór. Dopiero wtedy zostaje powtórzona fuga początkowa, w znacznie bardziej rozbudowanej formie. Kunsztowna polifonia i komplikacje fakturalne w tym ogniwie dają wrażenie jednoczesności wydarzeń, dziejących się w dniu ostatecznym.

W drugiej części utworu (*Hujus omnes ad electi*) Hindemith zastosował zabieg dialogowania. Głos Boga, dzielącego dusze na wybrane i potępione, reprezentuje recytatyw basów, w podkreślającym godność Sędziego metrum półnutowym. Choć w tekście wyraźnie przeciwstawione są sobie grupy zbawionych i potępionych, jasna w wyrazie muzyka podkreśla obecność tylko tych pierwszych. Potępionych, rzucanych w ogniu piekielne ilustruje dopiero początek trzeciego ogniwa (*Retro ruent tunc injusti*). Ze sceną potępienia kontrastuje jednak (jak w *Confutatis* z *Requiem* Mozarta) obraz dusz zbawionych. Znów nacisk zostaje położony na tę drugą grupę – poświęcony jej odcinek jest trzy razy dłuższy. Fanfary wieńczące tę część nie są już zwiastunem zniszczenia, lecz odmalowują chwałę i radość. Odpowiadają końcowej strofie fragmentu, w której dusze ocalone adorują Boga. Ostatnia część (*Ydri fraudes ergo cave*), znacznie krótsza od poprzednich, oderwana

jest już od gównej narracji. Stanowi raczej wypowiedziany wprost morał i przestrogę, muzycznie zaś – kodę, w której akordowy chór dialoguje z zespołem (odzywają się w nim echa fanfar). Hindemith, choć korzysta chętnie z zabiegów muzycznych ukazujących koniec świata w całej jego grozie, kładzie nacisk na aspekt nadziei. Sąd ostateczny jest przecież bez wątpienia tylko etapem przed powstaniem Nowego Jeruzalem – nastaniem wiecznego szczęścia.

Sylwestrow

Po powstaniu świata, a przed jego końcem, my – ludzie – zamieszkujemy ziemię, przeżywamy nasze losy, poddani bezwzględnej władzy czasu. Jeden z najważniejszych współczesnych kompozytorów ukraińskich, Walentyn Sylwestrow, nawiązuje do tego wątku w swoim nowym utworze, napisanym na zamówienie Instytutu Adama Mickiewicza. Inspiracją dla ośmiu wariacji, wykonywanych *attacca,* stała się ludowa pieśń *Oj, zza hory kam'yanoyi*... Jej bohater dopiero pod koniec życia uświadomił sobie, jak źle wykorzystał młodzieńcze lata i żąda niemożliwego – ich powrotu. Kompozytor po raz kolejny w swej twórczości sięgnął po to samo źródło; korzystał z niego już wcześniej, pisząc pieśń na głos z fortepianem. Powiedział o niej wtedy: „Psalm nie został skomponowany przeze mnie, ale przez Schubertowskiego lirnika, który śpiewa [...] w *Podróży zimowej*. Z tym, że teraz lirnik trafił do Rusanówki w Kijowie i zaśpiewał tę piosenkę". Powtarzany motyw, imitujący lirę korbową, łączy słynną pieśń Franza Schuberta i oba utwory Sylwestrowa – niepoprawnego nowego romantyka, którego muzyka znana jest z pozornej łatwości, dominacji cichej i skrajnie cichej dynamiki, wolnego tempa i jego quasi-improwizacyjnych zmian, a przede wszystkim dotykającej do żywego, obezwładniającej – szczególnie dzisiaj przejmującej – melancholii.

źródło: Herzog Anton Ulrich-Museum, Braunschweig

Pierwszy dzień Stworzenia (ok. 1600)
Maarten de Vos (autor wzoru), Jan Sadeler (rytownik), miedzioryt

Aaron Copland
In the Beginning

Księga Rodzaju 1,1–2,7
Biblia Tysiąclecia, Wydawnictwo Pallotinum

The First Day

Solo
In the beginning
God created the heaven and the earth.
And the earth was without form, and void;
and darkness was upon the face of the deep.

Chorus
And the spirit of God
moved upon the face of the waters.

Solo
And God said, Let there be light:
and there was light.

Chorus
And God saw the light, that it was good:
and God divided the light from the darkness.
And God called the light Day,
and the darkness he called Night.
And the evening and the morning were
the first day.

Dzień pierwszy

Solo
Na początku
Bóg stworzył niebo i ziemię.
Ziemia zaś była bezładem i pustkowiem:
ciemność była nad powierzchnią bezmiaru wód,

Chór
a Duch Boży
unosił się nad wodami.

Solo
Wtedy Bóg rzekł: „Niechaj się stanie światłość!"
I stała się światłość.

Chór
Bóg widząc, że światłość jest dobra,
oddzielił ją od ciemności.
I nazwał Bóg światłość dniem,
a ciemność nazwał nocą.
I tak upłynął wieczór i poranek –
dzień pierwszy.

The Second Day

Solo
And God said,
Let there be a firmament in the midst
of the waters,
and let it divide the waters from the waters.

Dzień drugi

Solo
A potem Bóg rzekł:
„Niechaj powstanie sklepienie
w środku wód
i niechaj ono oddzieli jedne wody od drugich!"

Chorus
And God made the firmament,
and divided the waters which were under
the firmament
from the waters which were above the firmament:
And it was so. And God called the firmament
Heaven.
And the evening and the morning were
the second day.

Chór
Uczyniwszy to sklepienie,
Bóg oddzielił wody
pod sklepieniem
od wód ponad sklepieniem;
a gdy tak się stało, Bóg nazwał to sklepienie
niebem.
I tak upłynął wieczór i poranek –
dzień drugi.

The Third Day

Solo
And God said, Let the waters under the heaven
be gathered together unto one place, and let
the dry land appear:

Chorus
And it was so.
And God called the dry land Earth;
and the gathering together of the waters
called he Seas:
And God saw that it was good.

Solo and Chorus
And God said, Let the earth bring forth grass,

Solo
the herb yielding seed, and the fruit tree yielding
fruit after its kind, whose seed is in itself, upon
the earth:
And it was so.

Chorus
And the earth brought forth grass, and herb
yielding seed after its kind, and the tree
yielding fruit, whose seed was in itself,
after its kind: And God saw that it was good.
And the evening and the morning were
the third day.

Dzień trzeci

Solo
A potem Bóg rzekł: „Niechaj zbiorą się wody
spod nieba w jedno miejsce i niech się ukaże
powierzchnia sucha!"

Chór
A gdy tak się stało,
Bóg nazwał tę suchą powierzchnię ziemią,
a zbiorowisko wód nazwał
morzem.
Bóg widząc, że były dobre,

Solo i Chór
rzekł: „Niechaj ziemia wyda rośliny zielone: trawy

Solo
dające nasiona, drzewa owocowe rodzące
na ziemi według swego gatunku
owoce, w których są nasiona".
I stało się tak.

Chór
dające nasiona, drzewa owocowe rodzące
na ziemi według swego gatunku owoce,
w których są nasiona".
I stało się tak.
I tak upłynął wieczór i poranek –
dzień trzeci.

The Fourth Day

Solo

And God said,
Let there be lights in the firmament of
the heaven to divide the day from the night;
and let them be for signs, and for seasons,
and for days and years
And let there be lights in the firmament of
the heaven
to divide the day from the night and let them
be for signs and for seasons and for days,
and years:
And let there be lights

Chorus

Lights! Let there be lights in the firmament
of the heaven
to divide the day from the night
and let them be for signs and for seasons
and for days and years
And let there be lights in the firmament
of the heaven
to divide the day from the night
and let them be for signs and for seasons
and for days and years
And let there be lights in the firmament
of the heaven
to give light upon the earth. And it was so.
And God made two great lights;
the greater light to rule the day,
and the lesser light to rule the night:
he made the stars also.
And God set them in the firmament
of the heaven
to give light upon the earth,
and to rule over the day and over the night,
and to divide the day from the darkness:
And God saw that it was good.
And the evening and the morning
were the fourth day.

Dzień czwarty

Solo

A potem Bóg rzekł:
„Niechaj powstaną ciała niebieskie,
świecące na sklepieniu nieba,
aby oddzielały dzień od nocy,
aby wyznaczały pory roku, dni i lata;
„Niechaj powstaną ciała niebieskie,
świecące na sklepieniu nieba,
aby oddzielały dzień od nocy,
aby wyznaczały
pory roku, dni i lata".
I stało się tak.

Chór

„Niechaj powstaną ciała niebieskie,
świecące na sklepieniu nieba,
aby oddzielały dzień od nocy,
aby wyznaczały pory roku,
dni i lata";
„Niechaj powstaną ciała niebieskie,
świecące na sklepieniu nieba,
aby oddzielały dzień od nocy,
aby wyznaczały pory roku,
dni i lata;
aby były ciałami jaśniejącymi
na sklepieniu nieba
i aby świeciły nad ziemią". I stało się tak.
Bóg uczynił dwa duże ciała jaśniejące:
większe, aby rządziło dniem,
i mniejsze, aby rządziło nocą,
oraz gwiazdy.
I umieścił je Bóg
na sklepieniu nieba,
aby świeciły nad ziemią;
aby rządziły dniem i nocą
i oddzielały światłość od ciemności.
A widział Bóg, że były dobre.
I tak upłynął wieczór i poranek –
dzień czwarty.

The Fifth Day

Chorus

And God said
Let the waters bring forth abundantly
the moving creature that hath life,
and fowl that may fly above the earth
in the open firmament of heaven.
And God created great whales,
and ev'ry living creature that moveth,
which the waters brought forth abundantly,
after their kind, and ev'ry winged fowl after
his kind:
And God saw that it was good.
and God blessed them, saying,
Be fruitful and multiply,
and fill the waters in the seas,
and let fowl multiply in the earth.
And the evening and the morning were
the fifth day.

The Sixth Day

Solo

And God said,
Let the earth bring forth the living creature
after his kind,
cattle, and creeping thing, and beast
of the earth after his kind:
and it was so.

Chorus

And God made the beast of the earth
after his kind, and cattle after their kind,
and ev'ry thing that creepeth upon
the earth after his kind:

Solo and Chorus

And God saw that it was good.

Dzień piąty

Chór

Potem Bóg rzekł:
„Niechaj się zaroją wody
od roju istot żywych,
a ptactwo niechaj lata nad ziemią,
pod sklepieniem nieba!"
Tak stworzył Bóg wielkie potwory morskie
i wszelkiego rodzaju pływające istoty żywe,
którymi zaroiły się wody,
oraz wszelkie ptactwo skrzydlate różnego
rodzaju.
Bóg widząc, że były dobre,
pobłogosławił je tymi słowami:
„Bądźcie płodne i mnóżcie się,
abyście zapełniały wody morskie,
a ptactwo niechaj się rozmnaża na ziemi".
I tak upłynął wieczór i poranek –
dzień piąty.

Dzień szósty

Solo

Potem Bóg rzekł:
„Niechaj ziemia wyda istoty żywe
różnego rodzaju:
bydło, zwierzęta pełzające i dzikie zwierzęta
według ich rodzajów!"
I stało się tak.

Chór

Bóg uczynił różne rodzaje
dzikich zwierząt, bydła
i wszelkich zwierząt pełzających
po ziemi.

Solo i Chór

I widział Bóg, że były dobre.

Chorus
And God said,
Let us make man in our image, after our likeness:
and let him have dominion over
the fish of the sea,
and over the fowl of the air,
and over the cattle, and over all the earth,
and over ev'ry creeping thing that creepeth
upon the earth.

Solo and Chorus
So God created man in his own image,

Chorus
in the image of God created he him;
male and female created he them.
And God blessed them, and God said unto them,
Be fruitful, and multiply,
and replenish the earth, and subdue it:
and have dominion over the fish of the sea,
and over the fowl of the air,
and over ev'ry living thing that moveth
upon the earth.

Solo
And God said,
Behold, I have given you ev'ry herb
bearing seed,
which is upon the face of all the earth,
and ev'ry tree,
in which is the fruit of a tree yielding seed;
To you it shall be for food.
And to ev'ry beast of the earth,
and to ev'ry fowl of the air,
and to ev'ry thing that creepeth upon the earth,
wherein there is life,
I have given ev'ry green herb for food:

Chorus
And it was so
And God saw ev'ry thing that he had made,
and, behold, it was very good.
And the evening and the morning
were the sixth day.

Chór
A wreszcie rzekł Bóg:
„Uczyńmy człowieka na Nasz obraz, podobnego Nam.
Niech panuje nad rybami
morskimi,
nad ptactwem powietrznym,
nad bydłem, nad ziemią
i nad wszystkimi zwierzętami pełzającymi
po ziemi!"

Solo i Chór
Stworzył więc Bóg człowieka na swój obraz,

Chór
na obraz Boży go stworzył:
stworzył mężczyznę i niewiastę.
Po czym Bóg im błogosławił, mówiąc do nich:
„Bądźcie płodni i rozmnażajcie się,
abyście zaludnili ziemię i uczynili ją sobie poddaną;
abyście panowali nad rybami morskimi,
nad ptactwem powietrznym
i nad wszystkimi zwierzętami pełzającymi
po ziemi".

Solo
I rzekł Bóg:
„Oto wam daję wszelką roślinę
przynoszącą ziarno
po całej ziemi
i wszelkie drzewo,
którego owoc ma w sobie nasienie:
dla was będą one pokarmem.
A dla wszelkiego zwierzęcia polnego
i dla wszelkiego ptactwa w powietrzu,
i dla wszystkiego, co się porusza po ziemi
i ma w sobie pierwiastek życia,
będzie pokarmem wszelka trawa zielona".

Chór
I stało się tak.
A Bóg widział, że wszystko,
co uczynił, było bardzo dobre.
I tak upłynął wieczór i poranek –
dzień szósty.

The Seventh Day

Chorus
Thus the heavens and the earth were finished,
and all the hosts of them
And on the seventh day God ended
his work which he had made;
and he rested on the seventh day
from all his work which he had made.
And God blessed the seventh day,
and sanctified it:
because that in it he had rested
from all his work which God created and made.

Solo
These are the generations of the heavens
and of the earth when they were created,
in the day that the Lord God made the earth
and the heavens,
and ev'ry plant of the field before it was in
the earth,
and ev'ry herb of the field before it grew:

Solo and Chorus
For the Lord God had not caused it
to rain upon the earth,
and there was not a man to till the ground.

Chorus
But there went up a mist from the earth,
and watered the whole face
of the ground.

Solo and Chorus
And the Lord God formed man of the dust of
the ground,

Chorus
and breathed into his nostrils the breath of life;
and man became a living soul.

Dzień siódmy

Chór
W ten sposób zostały ukończone niebo i ziemia
oraz wszystkie jej zastępy [stworzeń].
A gdy Bóg ukończył w dniu szóstym
swe dzieło, nad którym pracował,
odpoczął dnia siódmego po całym swym
trudzie, jaki podjął.
Wtedy Bóg pobłogosławił ów siódmy dzień
i uczynił go świętym;
w tym bowiem dniu odpoczął
po całej swej pracy, którą wykonał stwarzając.

Solo
Oto są dzieje początków
po stworzeniu nieba i ziemi.
Gdy Pan Bóg uczynił ziemię
i niebo,
nie było jeszcze żadnego krzewu polnego
na ziemi,
ani żadna trawa polna jeszcze nie wzeszła,

Solo i Chór
bo Pan Bóg nie zsyłał deszczu
na ziemię
i nie było człowieka, który by uprawiał ziemię

Chór
i rów kopał w ziemi,
aby w ten sposób nawadniać całą
powierzchnię gleby.

Solo i Chór
Wtedy to Pan Bóg ulepił człowieka
z prochu ziemi

Chór
i tchnął w jego nozdrza tchnienie życia,
wskutek czego stał się człowiek istotą żywą.

Paul Hindemith
Apparebit repentina dies

Anonimowy wiersz łaciński sprzed 700 roku
Oxford Book of Medieval Latin Verse (red. Stelhen Gaselee)

Przekład: Inga Grześczak

Apparebit repentina dies *magna Domini,*
fur obscura velut nocte improvisos occupans.
B*revis totus tum parebit prisci luxus saeculi,*
totum simul cum clarebit praeterisse saeculum.
C*langor tubae per quaternas terrae plagas concinens,*
vivos una mortuosque Christo ciet obviam.
D*e caelesti judex arce, majestate fulgidus,*
claris angelorum choris comitatus aderit.
E*rubescet orbis lunae, sol et obscurabitur,*
stellae cadent pallescentes, mundi tremet ambitus.
F*lamma ignis anteibit justi vultum judicis,*
caelos, terras, fluctus maris et profundi devorans.
G*loriosus rex sedebit in sublimi solio;*
angelorum tremebunda circumstabunt agmina.

Hujus omnes ad electi *colligentur dexteram,*
pravi pavent a sinistris hoedi velut fetidi.
*'****I****te' dicet rex a dextris 'regnum caeli sumite,*
pater vobis quod paravit ante omne saeculum;
K*aritate* qui fraterna me juvistis pauperem,*
Karitatis nunc mercedem reportate divites!'*
L*aeti dicent 'Quando, Christe, pauperem te vidimus?*
te, rex magne, vel egentem miserati fuimus?'
M*agnus illis dicet judex 'Cum juvistis pauperes,*
panem, domum, vestem dantes, me juvistis humilem.'
N*ec tardabit a sinistris loqui justus arbiter*
'In Gehennae maledicti flammas hinc discedite;

A*ch, nadejdzie niespodzianie ów niezwykły Pana dzień*
i zaskoczy niczym złodziej, który skrada się jak cień.
B*ardzo nikły się okaże dawnych wieków cały blask,*
kiedy wyjdzie na jaw prawda, że przeminął wszystek świat.
C*hwały trąba poprzez ziemie grzmiący swój poniesie dźwięk,*
orszak żywych i umarłych przed Chrystusem stawi się.
D*wór niebiański swój opuści Chrystus, żeby sądzić nas,*
promieniejąc w majestacie, przy nim chór anielski trwa.
E*teryczny księżyc czerwień, słońce zaś spowije mrok,*
gwiazdy spadną blade z trwogi, zadrży cały ziemski krąg.
F*ala ognia sunąć będzie, za nią sędzia srogi tuż,*
płomień pożre bez litości niebo, ziemie, głębie mórz.
G*lorii pełen król zasiądzie, zajmie swój wyniosły tron,*
wokół niego, budząc trwogę, aniołowie w szyku tkwią.

H*en, po prawej króla chwały zbierze się wybrańców tłum,*
a po lewej źli ze strachu roztaczają koźli smród.
*„****I****dźcie" powie król do prawych „i posiądźcie nieba włość,*
którą ojciec wam przeznaczył tysiąc temu lat i sto.
J*eśli w biedzie mnie przed laty ktoś jak brat miłością wsparł,*
niechaj teraz za tę miłość wzajemności przyjmie dar!"
*„****K****iedy" zapytają „Chryste, byłoby ci czegoś brak?*
Kiedy, królu wielki, litość miałeś wzbudzić w którymś z nas?"
L*itościwy powie sędzia: „Gdy biednemu ktoś z was dał*
chleb, ubranie, dach nad głową – to tak, jakbym sam to brał."
M*ocnym głosem do tych z lewej sędzia zacny ozwie się:*
„Otchłań, jej płomienie ostre, to bezbożnych drogi kres;

* Zgodnie z normą języka łacińskiego słowo „caritas" powinno być zapisywane przez „c".

***O**bsecrantem me audire despexistis mendicum,*
nudo vestem non dedistis, neglexistis languidum.'
***P**eccatores dicent 'Christe, quando te vel pauperem,*
te, rex magne, vel infirmum contemnentes sprevimus?'
***Q**uibus contra judex altus 'Mendicanti quamdiu*
opem ferre neglexistis me sprevistis improbi.'

***Retro ruent tunc injusti** ignes in perpetuos,*
vermis quorum non moritur, ignis nec restringuitur,
***S**atan atro cum ministris quo tenetur carcere,*
fletus ubi mugitusque, strident omnes dentibus.
***T**unc fideles ad caelestem sustollentur patriam,*
choros inter angelorum regni petent gaudia.
***U**rbis summae Jerusalem introibunt gloriam,*
vera lucis atque pacis in qua fulget visio.
***X**ristum regem jam patema claritate splendidum*
ubi celsa beatorum contemplantur agmina.

***Ydri fraudes ergo cave**, infirmantes subleva,*
aurum temne, fuge luxus, si vis astra petere.
***Z**ona clara castitatis lumbos nunc praecingere,*
in occursum magni regis fer ardentes lampades.

Apparebit repentina dies

***N**iegdyś w biedzie was prosiłem, byście wysłuchali mnie,*
nie okryliście mej nędzy dobrym słowem, szatą, nie."
***O**dpowiedzą mu grzesznicy: „Chryste, czy był taki czas,*
kiedy, królu wielki, wzgardził biedą twą ktokolwiek z nas?"
***P**owie sędzia: „Kto jałmużny żebrakowi nie chciał dać,*
ten mnie skrzywdził, ten mną wzgardził, ten w niegodziwości trwał."

***R**uną więc nieprawi w ogień na zawsze, przez cały czas*
robak, co ich je, nie zdechnie i nie zgaśnie ognia żar,
***S**zatan ze sługami swymi wtrąci ich w odwieczny mrok,*
będzie słychać zgrzyt ich zębów, głośne jęki, płacz i szloch.
***T**amci zaś, co prawi byli, wejdą w swój niebiański dom*
i osiągną radość w niebie, gdzie anielski dźwięczy ton.
***W**kroczą w chwałę Jeruzalem, tej korony wszystkich miast,*
gdzie objawi im się prawda i gdzie spokój jasny trwa.
***X**rysta króla wciąż tam widzą, pełnego ojcowskich łask,*
hufce świętych, jest im dane wielbić go przez cały czas.

***Y**adu żmii strzeż się zatem, słabym wciąż z pomocą spiesz,*
odrzuć zbytek, złotem pogardź, jeśli gwiazd dosięgnąć chcesz.
***Z**awiąż ciasno na swych lędźwiach pas, co chroni czystość, cześć,*
idąc do wielkiego króla, lampy pełne światła nieś.

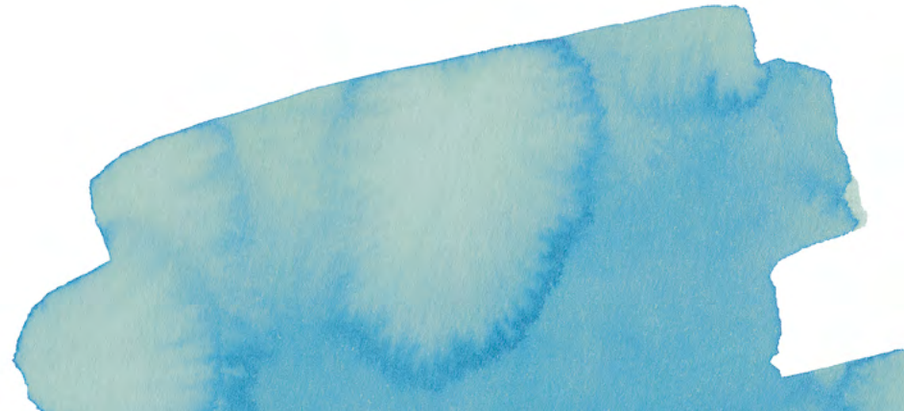

Walentyn Sylwestrow
Psalm

Tekst ukraińskiej pieśni ludowej

Przekład: Jarosław Prystasz

Oj, zza hory kam'yanoyi holuby litayut',
ne zaznaly rozkoshon'ky vzhe lita mynayut'...

Zapryahajte koni v shory, koni voroniyi,
ta j poyidem zdohanyaty lita molodiyi...

Dohonyly (Nadihnaly) lita moyi na klenovim
mosti: „Oj, vernit'sya, lita moyi, khoch
do mene v hosti...'

Ne vernemos', ne vernemos', nemaye
do koho, ne vmily nas shanuvaty,
yak zdorov'ya svoho..."

Oj, vernit'sya, oj, vernit'sya, lita molodiyi,
budu ya vas shanuvaty, lita zolotiyi...'

Oj, zza góry kamienistej gołębie latają,
nie zaznały pomyślności, lata już mijają...

Zaprzęgajcie konie w uprząż, konie moje kare,
polecimy, dogonimy lata moje młode...

Dognaliśmy (dobiegliśmy) lata moje
na klonowym moście: Oj, powróćcie,
lata moje, chociaż do mnie w gości...

Nie wrócimy, nie wrócimy, nie mamy
do kogo, nie umiałeś nas szanować
jak zdróweczka swego...

Oj, powróćcie, oj, powróćcie, lata młodziuteńkie,
będę was szanował, lata złociuteńkie...

źródło: Wellcome Collection, Londyn

Chrystus zmartwychwstały w Dniu Sądu (ok. 1590)
Maarten de Vos (autor wzoru), miedzioryt

fot. Weronika Kosińska

Bartosz Michałowski

dyrygent, dyrektor chóru

Od 2017 roku dyrektor Chóru Filharmonii Narodowej.

Ukończył z wyróżnieniem wydział dyrygentury chóralnej Akademii Muzycznej w Poznaniu. W latach 1998–2005 był asystentem Stefana Stuligrosza i dyrygentem „Poznańskich Słowików" – Chóru Chłopięcego i Męskiego Filharmonii Poznańskiej, z którym koncertował wielokrotnie m.in. w Niemczech, we Francji, w Hiszpanii, Belgii, Szwecji, Austrii, Rosji i Japonii.

Jest zwycięzcą IX Ogólnopolskiego Konkursu Dyrygentów Chóralnych w Poznaniu, w którym wyróżniono go również za świadomość pracy nad emisją głosu w zespole chóralnym. W 2015 roku otrzymał L'Orphée d'Or de l'Académie du Disque Lyrique w Paryżu oraz nominację do nagrody Fryderyk, którą został wyróżniony w 2020 roku za nagranie wraz z Chórem FN opery *Hagith* Karola Szymanowskiego. Otrzymał także dwie nominacje do International Classical Music Awards 2022.

Założyciel i dyrektor artystyczny Poznańskiego Chóru Kameralnego – jednego z najlepszych polskich zespołów tego typu. Pomysłodawca i dyrektor Ogólnopolskiego Konkursu Kompozytorskiego *Opus 966* oraz twórca warsztatów kompozytorskich dla dzieci i młodzieży „Pisz muzykę – to proste!", a także współautor projektu „Obrazogranie" (Muzeum Narodowe w Poznaniu).

W czasie swojej dotychczasowej pracy z Chórem Filharmonii Narodowej poprowadził w siedzibie Filharmonii i poza nią m.in. *Pieśni kurpiowskie* Szymanowskiego, *Msze* Kodálya i Greczaninowa, *Małą mszę uroczystą* Rossiniego, *Mszę „Koronacyjną"* i *Requiem* Mozarta, oratoria *Paulus* Mendelssohna i *Mesjasz* Händla. Przygotował zespół do prawykonania opery *Mojżesz* Antona Rubinsteina (dyr. Michaił Jurowski) oraz kilkunastu koncertów z Orkiestrą Filharmonii Narodowej, współpracując z tak znakomitymi dyrygentami, jak m.in. Ton Koopman, Christoph König, Matthew Halls, Jacek Kaspszyk i Krzysztof Penderecki.

Artysta zapraszany jest do udziału w słynnych festiwalach, takich jak Schleswig-Holstein Musik Festival czy Wielkanocny Festiwal Ludwiga van Beethovena. Regularnie współpracuje z renomowanymi instytucjami i orkiestrami. Ma w swym dorobku liczne prawykonania.

Równolegle z aktywną działalnością dyrygencką przez wiele lat doskonalił umiejętności i wiedzę z zakresu emisji głosu – ukończył kursy mistrzowskie prowadzone przez Poppy Holden (Wielka Brytania), Christiana Elsnera (Niemcy) i Józefa Fraksteina (Polska).

Jest wykładowcą Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie (posiada stopień doktora).

fot. Gail Hadani

Małgorzata Pańko-Edery

mezzosopran

Absolwentka Akademii Muzycznej w Warszawie w klasie Krystyny Szostek-Radkowej, wyróżniona Medalem Magna cum Laude. Laureatka konkursów wokalnych, m.in. Wykonawstwa Polskiej Pieśni Artystycznej w Warszawie (I nagroda) oraz w Dusznikach Zdroju (I nagroda w kategorii oratoryjno-pieśniarskiej i Grand Prix).

Na scenie Teatru Wielkiego – Opery Narodowej wystąpiła w partii Poliny w *Damie pikowej*, Olgi w *Eugeniuszu Onieginie* Czajkowskiego, Suzuki w *Madame Butterfly* Pucciniego, Jadwigi w *Strasznym dworze* Moniuszki, Madelon i Bersi w *Andrea Chénier* Giordana, Margret w *Wozzecku* Berga, III Damy w *Czarodziejskim flecie* Mozarta, Zosi w *Zabobonie, czyli Krakowiakach i Góralach* Kurpińskiego, Ciotki Pelagii w *Magicznym Doremiku* Ptaszyńskiej, Rosalie w *Przysiędze* Tansmana, Krystyny w *Pasażerce* Wajnberga, Zofii w *Halce* Moniuszki i Luizy w *Diabłach z Loudun* Pendereckiego.

Artystka jest gościnną solistką Łotewskiej Opery Narodowej w Rydze. Zadebiutowała tam rolą Charlotte w *Wertherze* Masseneta, była również Olgą w *Eugeniuszu Onieginie* oraz tytułową Carmen. Śpiewała w *Czarodziejskim flecie* (III Dama) w Rheinsbergu. W Operze Śląskiej w Bytomiu oraz w Operze Bałtyckiej pojawiła się jako Olga w *Eugeniuszu Onieginie*. W Operze Nova w Bydgoszczy śpiewała partię Jasia w operze *Jaś i Małgosia* Humperdincka.

Współpracowała z wieloma znakomitymi reżyserami, takimi jak Laco Adamik, Achim Freyer, David Pountney, Maciej Prus, Mariusz Treliński, Krzysztof Warlikowski, Andrejs Žagars, Marek Weiss, Keith Warner oraz dyrygentami – Gabrielem Chmurą, Lawrencem Fosterem, Jackiem Kaspszykiem, Kazimierzem Kordem, Miguelem Á. Gómez-Martinezem, Markiem Minkowskim, Grzegorzem Nowakiem, Krzysztofem Pendereckim i Antonim Witem.

W repertuarze oratoryjno-kantatowym Małgorzaty Pańko-Edery znajduje się wiele dzieł – msze i *Stabat Mater,* a także *IX Symfonia* Beethovena, *Aleksander Newski* Prokofiewa, *II*, *III* i *VIII Symfonia* Mahlera, *Rapsodia na alt* Brahmsa. Artystka wykonuje także utwory kameralne i pieśni.

fot. Paweł Nowicki

Damian Wilma

baryton

Absolwent Wydziału Wokalno-Aktorskiego Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy w klasie śpiewu Wojciecha Maciejowskiego. Od 2018 roku kształci się pod opieką wokalną Heleny Łazarskiej. W 2013 roku ukończył Podyplomowe Międzywydziałowe Studium Pieśni przy Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie. W roku 2021 uzyskał stopień naukowy doktora sztuk muzycznych. W latach 2014–2017 uczestniczył w Akademii Operowej Teatru Wielkiego – Opery Narodowej, gdzie współpracował z Izabellą Kłosińską, Eytonem Pessenem oraz Matthiasem Rexrothem. Od 2014 roku gra w spektaklach TWON w Warszawie, gdzie wykonał m.in. partię Le Dancaïre (*Carmen* Bizeta), Bardosa (*Cud albo Krakowiaki i Górale* Stefaniego), Przyjaciela Nowicjusza (*Billy Budd* Brittena) czy Szlachcica z Brabancji (*Lohengrin* Wagnera).

Trzy lata temu rozpoczął współpracę z Polską Operą Królewską w Warszawie, gdzie wykreował postać Guglielma (*Così fan tutte* Mozarta). Brał udział w przedstawieniu *Wesoła wdówka* Lehára w Mazowieckim Teatrze Muzycznym w Warszawie (2019), wcielając się w postać Raoula de Saint-Brioche'a. W roku 2018 zaprezentował partię Papagena (*Czarodziejski flet* Mozarta) w Teatrze Muzycznym w Lublinie.

W ramach projektu *Z muzyką do ludzi* w Jarosławkach wykonywał role: Pimpinone (*Pimpinone* Telemanna), Eneasza (*Dydona i Eneasz* Purcella), Janusza (*Halka* Moniuszko, wersja wileńska). Podczas studiów brał udział w spektaklach: *Eugeniusz Oniegin* Czajkowskiego – rola tytułowa, *Serse* Händla jako Arsamene, *Student żebrak* Millöckera jako Jan oraz *Krótkie życie* Falli jako Śpiewak.

Dwukrotny stypendysta Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz laureat Nagrody Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego dla najlepszych studentów w roku akademickim 2014/2015. Laureat konkursów wokalnych, zdobył m.in.: I miejsce oraz dwie nagrody specjalne w Międzynarodowym Konkursie Wokalnym „Iuventus Canti" we Vráblach (Słowacja, 2014), I miejsce w kategorii muzyki kameralnej w duecie z pianistą Oleksandrem Yankevychem na Międzynarodowym Konkursie Pianistycznym i Muzyki Kameralnej „Muzika be sienų" w Druskiennikach (Litwa, 2014).

Chór Filharmonii Narodowej

Warsaw Philharmonic Choir

fot. Weronika Kosińska

Bartosz Michałowski
dyrektor chóru, dyrygent / choir director, conductor

Justyna Pakulak
asystent dyrektora chóru / choir director's assistant

Henryk Wojnarowski
honorowy dyrektor chóru / honorary choir director

Soprany / Sopranos

Katarzyna Bienias
Urszula Bozik
Ewa Cupryjak
Magdalena Dobrowolska
Monika Dobrzyńska-Krysiak
Joanna Dudzińska
Elżbieta Gołębiowska-Kaptur
Bożena Grabowska
Anna Jasińska
Kinga Jaskowska
Justyna Jedynak-Obłoza
Katarzyna Kalisz-Kędziorek
Aneta Kapla-Marszałek
Małgorzata Miłkowska-Cieśla
Anna Mianovska
Marta Mularczyk
Dorota Mularzuk
Maria Muszyńska
Danuta Opacka
Inga Poškutė-Królak
Magdalena Schabowska
Ewelina Siedlecka-Kosińska
Eliza Sikora
Sylwia Sikorska
Alina Smorga
Samitra Suwannarit
Barbara Szczerbaczewicz
Dorota Żwirdowska

Alty / Altos

Jadwiga Bartnik
Grażyna Cesarczyk
Beata Dąbrowska
Brygida Dobber-Sienkiewicz
Anna Fijałkowska
Dorota Filipczak
Joanna Gontarz
Małgorzata Hennig-Pochwat
Marzanna Jadczak
Olga Janiec
Martyna Jankowska
Jolanta Kaczyńska-Lechnio
Bożena Kołodziejczyk
Anna Kozłowska
Ewa Matuszewska
Ewa Mieczkowska
Aleksandra Pawluczuk
Urszula Rodowicz
Małgorzata Spodniewska-Szyndler
Anna Stawarz-Moszczyńska
Małgorzata Stupnicka

Tenory / Tenors

Mariusz Cyciura
Marcin Jaskowski
Janusz Kazanecki
Wojciech Kołbuk
Henryk Kutysz
Mariusz Latek
Robert Lawrence
Arkadiusz Malec
Andrzej Marusiak
Adam Miroszczuk
Adam Sławiński
Kacper Szemraj
Marek Szwajkowski
Zbigniew Tupczyński
Tomasz Warmijak
Grzegorz Wiśniewski
Tadeusz Wiśniewski
Daniel Woźniak
Emil Zwoliński

Basy / Basses

Krzysztof Chalimoniuk
Stanisław Daglis
Dariusz Golec
Mirosław Grabski
Sebastian Gunerka
Adam Kaczyński
Łukasz Kocur
Miłosz Kondraciuk
Andrzej Kozłowski
Bogumił Kozłowski
Krzysztof Matuszak
Marian Parczała
Piotr Stawarski
Roman Wawreczko
Piotr Widlarz
Marek Wota
Przemysław Żywczok

Korepetytorzy pianiści / Répétiteurs

Ariadna Pustoła
Ewa Wilczyńska

Inspektor Chóru / Choir Presonnel Manager

Dariusz Golec

Bibliotekarz / Librarian

Roman Wawreczko

26.04.2022

Tuesday / 7 pm / Concert Hall
recording and rebroadcast of the second part of the concert
→ Polish Radio Channel 2

Choral Music Concert

Performers

Warsaw Philharmonic Choir
Bartosz Michałowski – conductor, choir director
Małgorzata Pańko-Edery – mezzo-soprano
Damian Wilma – baritone

Musicians of the Warsaw Philharmonic Orchestra:
Daniel Otero Carneiro – horn
Maciej Kostrzewa – horn
Anna Baran – horn
Robert Duda – horn
Krzysztof Bednarczyk – trumpet
Mariusz Niepiekło – trumpet
Paweł Cieślak – trombone
Krzysztof Wojtyniak – trombone
Krzysztof Kott – bass trombone
Arkadiusz Więdlak – tuba

The Warsaw Philharmonic reserves the right to change the programme and performers.
It is prohibited to take photos, make videos and record sound during the concert. The audience is also kindly requested to switch off their mobile phones and digital watch alarms.

Programme

Aaron Copland (1900–1990)
In the Beginning
for mixed choir a cappella and mezzo-soprano solo [18′]
text: Genesis 1.1–2.7
(1947)

Paul Hindemith (1895–1963)
Apparebit repentina dies
for mixed choir and wind ensemble [20′]
text: an anonymous Latin poem from before 700
(1947)

Apparebit repentina dies (Broad. Allegro)
Hujus omnes ad electi (Fast)
Retro ruent tunc injusti (Fast)
Ydri fraudes ergo cave (Slow)

••• Intermission (ca. 20 min.)

Valentyn Sylvestrov (b. 1937)
Psalm for grand mixed choir a cappella [40′]
8 variations (attaca) on the theme of Ukrainian folk song
Oj, zza hory kam'yanoyi...
(2019)
premiere performance

Andante
Largo
Moderato
Adagio
Moderato
Andantino
Moderato
Moderato

Psalm by Valentyn Sylvestrov has been commissioned
by the Adam Mickiewicz Institute.
Financed by the Minister of Culture and National Heritage
as part of the 2017–2022 NIEPODLEGŁA Multi-Year Programme

Short programme note

Dominika Micał (*Ruch Muzyczny*)

Visions of both the beginning and the end of the world fed the imaginations of 20th century composers. One composer inspired by the creation of the universe was Aaron Copland. *In the Beginning*, written for mixed choir a cappella with mezzo-soprano solo (1947), was based on the opening fragment of the Book of Genesis (in the English translation). The single-movement work consists of a number of sections, distinguished by their tempo, metre and character, and separated by a refrain-like summary of each day of the Creation. What above all else links them together, is their euphonic harmony. Copland appears here as a master of choral textures – the music features homophonic, recitative and polyphonic fragments. What stands out in this bright anthem are those passages in which the solo voice dominates, especially the opening, in which we hear only the mezzo-soprano.

In the same year that Copland wrote his eulogy to the Creation, Paul Hindemith turned to a more apocalyptic theme. He set the piece to the Latin hymn *Apparebit repentina dies* for choir and wind instruments. The work opens with a "horror fanfare" – a harbinger of the Last Judgement. Besides his attachment to the notion of music as craft, the composer readily draws on tradition, introducing numerical symbolism, referring to the meanings assigned to wind instruments, and turning to typical textures – with the chorale and fugue at the forefront. Although the work opens with a vision of the Final Judgement, and the beginning of the third movement depicts the casting down to hell of condemned souls, Hindemith interprets the end of the world in the spirit of hope.

One of the most important Ukrainian composers, Valentyn Sylvestrov wrote a hitherto unperformed work entitled *Psalm*, which was commissioned by the Adam Mickiewicz Institute. He based it on the folk song *Oj, zza hory kam'yanoyi...*, in which the protagonist reflects on how he had wasted his youthful years. The composer had used this source earlier, writing a song for voice with piano, about which he said: "The psalm was not composed by me, but by the hurdy-gurdy player who sings in Schubert's *Winterreise*. Except that now the hurdy-gurdy player has found his way to Rusanovka in Kiev and has sung this song".

Performers' notes

Bartosz Michałowski
conductor, choir director

Director of the Warsaw Philharmonic Choir since 2017.

Bartosz Michałowski graduated with distinction in choral conducting from the Academy of Music in Poznań. In the years 1998–2005, he was assistant to Professor Stefan Stuligrosz and conductor of the Boys' and Men's Choir of the Poznań Philharmonic (known as the Poznań Nightingales), with whom he has performed extensively in Germany, France, Spain, Belgium, Sweden, Austria, Russia, and Japan. He is the winner of the 9th Polish National Choral Conductors Competition in Poznań, where additionally he received a Special Prize for his diligent work on voice production with choirs. In 2015, he won the L'Orphee d'Or of the Academie du Disque Lyrique in Paris, and was nominated for a Fryderyk Award. In 2020, he received a Fryderyk Award for the recording of Karol Szymanowski's opera *Hagith* (with Warsaw Philharmonic Choir). He also received two nominations for the International Classical Music Awards 2022.

Bartosz Michałowski is the founder, Artistic Director and conductor of the Poznań Chamber Choir – one of the best Polish ensembles of its kind. He is likewise the founder and Director of the "Opus 966" Polish Composer Competition, and the author of "Pisz muzykę – to proste!" (Write Music – It's Easy) composing workshops for children and young people. He is also a co-author of the "Obrazogranie" project of the National Museum in Poznań.

As the Director of the Warsaw Philharmonic Choir, he conducted – both in the Warsaw Philharmonic concert hall itself and in external venues –Szymanowski's *Kurpie Songs*, Kodaly's and Gretchaninov's *Masses*, Rossini's *Petite messe solennelle*, Mozart's *Coronation Mass* and *Requiem*, and oratorios: *Paulus* by Mendelssohn and *Messiah* by Handel. He prepared the ensemble for a performance of the world premiere of Anton Rubinstein's sacred opera *Moses* (cond. Michail Jurowski) and has also helped prepare a dozen vocal-instrumental concerts of the Warsaw Philharmonic Choir and Orchestra, during which he has collaborated with such eminent conductors as Ton Koopman, Christoph Konig, Matthew Halls, Jacek Kaspszyk, and Krzysztof Penderecki.

The artist has been invited to collaborate with reputable festivals including the Schleswig-Holstein Musik Festival and Ludwig van Beethoven Easter Festival, and has collaborated regularly with renowned institutions and orchestras. He has numerous

first performances to his credit. In addition to gaining experience as a conductor, Bartosz Michałowski has spent many years working on enhancing his skills and knowledge in the field of voice production – he has completed master classes with Poppy Holden (Great Britain), Christian Elsner (Germany) and Józef Frakstein (Poland).

Bartosz Michałowski holds a PhD degree from the Fryderyk Chopin University of Music.

Małgorzata Pańko-Edery
mezzo-soprano

A graduate of the class of Krystyna Szostek-Radkowa at the Warsaw Academy of Music, where she was a recipient of the *magna cum laude* award, Małgorzata Pańko-Edery has won a number of vocal competitions, including the Performance of a Polish Artistic Song Competition in Warsaw (First Prize) and the Vocal Competition in Duszniki-Zdrój (First Prize in the oratorio and cantata category, as well as the Grand Prix).

On the stage of the Teatr Wielki – Polish National Opera, she has performed the part of Polina in Tchaikovsky's *The Queen of Spades*, Suzuki in Puccini's *Madame Butterfly*, Jadwiga in Moniuszko's *The Haunted Manor,* Olga in Tchaikovsky's *Eugene Onegin*, Madelon and Bersi in Giordano's *Andrea Chénier*, Margret in Berg's *Wozzeck*, Third Lady in Mozart's *Die Zauberflöte*, Zosia in Kurpiński's *Superstition, or Cracovians and Highlinders*, Aunt Pelagia in Ptaszyńska's *Magic Doremik*, Rosalie in Tansman's *Le Serment*, Krystyna in Weinberg's *The Passenger*, Zofia in Moniuszko's *Halka* and Louise in Penderecki's *The Devils of Loudun*.

The artist is a guest soloist at the Latvian National Opera in Riga. She made her debut there in the role of Charlotte in Massenet's *Werther*, and also performed the roles of Olga in *Eugene Onegin* and the eponymous Carmen. She has sung in *Die Zauberflöte* (as Third Lady) in Rheinsberg, while in the Silesian Opera in Bytom and the Baltic Opera she has appeared as Olga in *Eugene Onegin*. In Opera Nova in Bydgoszcz she has performed in Humperdinck's opera *Hansel und Gretel* (as Hansel).

She has worked with such accomplished directors as Laco Adamik, Achim Freyer, David Pountney, Maciej Prus, Mariusz Treliński, Krzysztof Warlikowski, Andrejs Žagars, Marek Weiss, Keith Warner, and conductors – Gabriel Chmura, Lawrence Foster, Jacek Kaspszyk, Kazimierz Kord, Miguel Á. Gómez-Martínez, Marc Minkowski, Grzegorz Nowak, Krzysztof Penderecki, and Antoni Wit.

Copland / Hindemith / Sylvestrov

The artist's oratorio and cantata repertoire comprises many works, such as masses and *Stabat Maters*, Beethoven's Symphony No. 9, Prokofiev's *Alexander Nevsky*, Mahler's Symphonies Nos. 2, 3 and 8, and Brahms's *Alto Rhapsody*. She also performs chamber compositions and songs.

Damian Wilma
baritone

Graduated from the Vocal and Drama Department of the Feliks Nowowiejski Academy of Music in Bydgoszcz, where he studied singing in the class of Wojciech Maciejowski, since 2018, Damian Wilma has honed his vocal skills under Helena Łazarska. He graduated from the Interdepartmental Postgraduate Singing Course at the Fryderyk Chopin University of Music in Warsaw in 2013. In 2021, he was awarded a doctoral degree in musical arts. From 2014 until 2017, he was a member of the Opera Academy of the Teatr Wielki – Polish National Opera, where he collaborated with Izabella Kłosińska, Eyton Pessen and Matthias Rexroth. Since 2014, he has appeared in the productions of the National Opera in Warsaw, performing the parts of, inter alia, Le Dancaïre (Bizet's *Carmen*), Bardos (Kurpiński's *The Miracle, or Cracovians and Highlanders*), Novice's Friend (Britten's *Billy Budd*), and Nobleman of Brabant (Wagner's *Lohengrin*).

Three years ago, he began to collaborate with the Polish Royal Opera in Warsaw, where he made the role of Guglielmo (Mozart's *Così fan tutte*) his own. He took part in the staging of Lehár's *The Merry Widow* by the Mazowsze Music Theatre in Warsaw (2019), where he appeared as Raoul de Saint-Brioche. In 2018, he sang the part of Papageno (Mozart's *Die Zauberflöte*) at the Music Theatre in Lublin.

As part of the "Z muzyką do ludzi" project in Jarosławki, he played the role of Pimpinone (Telemann's *Pimpinone*), Aeneas (Purcell's *Dido and Aeneas*), Janusz (Moniuszko's *Halka* in Vilnius version). As a student, he appeared in Tchaikovsky's *Eugene Onegin* – the title part, Handel's *Serse* – as Arsamene, Millöcker's *Der Bettelstudent* – as Jan, and de Falla's *La vida breve* – as Cantaor.

He was twice holder of a scholarship from the Minister of Culture and National Heritage, and was also a recipient of the Award of the Minister of Culture and National Heritage, given to the best students in the 2014/2015 academic year. He is the winner of numerous vocal competitions, including: First Prize and two special prizes in the International Vocal Competition "Iuventus Canti" in Vráble (Slovakia, 2014), First Prize in the chamber music category for his duet with the pianist Oleksandr Yankevych at the International Piano and Chamber Music Competition "Muzika be sienų" in Druskininkai (Lithuania, 2014).

Kalendarz koncertowy

29.04 piątek / 18:30
Sala Kameralna

Wykład wprowadzający
do koncertu: **Szymon Paczkowski**

29.04 piątek / 19:30
Sala Koncertowa

30.04 sobota / 18:00
Sala Koncertowa
Koncert symfoniczny

Pamięci Maestro Kazimierza Korda w pierwszą rocznicę śmierci

Orkiestra Filharmonii Narodowej
Andrzej Boreyko – dyrygent
Augustin Hadelich – skrzypce

Szymanowski / Mahler

8.05 niedziela
11:00 (dzieci 3–6 lat)
14:00 (dzieci 7–12 lat)
Sala Kameralna
Poranek i Popołudnie
dla Małych Melomanów

Przystanek: Francja

Katarzyna Podlasińska –
prowadzenie koncertów

8.05 niedziela / 18:00
Sala Koncertowa
Koncert muzyki chóralnej

Dona nobis pacem

Chór Filharmonii Narodowej
Muzycy Orkiestry Filharmonii Narodowej
Bartosz Michałowski – dyrygent, dyrektor chóru
Jakub Pankowiak – organy

Sylwestrow / Pärt / Urbaniak / Ešenvalds / Elgar / Ziółkowski / Dyczko / Miškinis / Vasks

13.05 piątek / 19:30
Sala Koncertowa

14.05 sobota / 18:00
Sala Koncertowa
Koncert symfoniczny

150. rocznica śmierci Stanisława Moniuszki

Orkiestra Filharmonii Narodowej
Chór Filharmonii Narodowej
Przemysław Neumann – dyrygent
Wioletta Chodowicz – sopran
Łukasz Załęski – tenor
Szymon Mechliński – baryton
Łukasz Kocur – bas
Bartosz Michałowski – dyrektor chóru

Moniuszko / Karłowicz

Filharmonia Narodowa / Warsaw Philharmonic

ul. Jasna 5
00-950 Warszawa
tel. 22 55 17 111
filharmonia@filharmonia.pl
www.filharmonia.pl

Wydawca / Published by
Filharmonia Narodowa / Warsaw Philharmonic

Dział Wydawniczy Filharmonii Narodowej /
Warsaw Philharmonic Publishing Department

Kierownik działu / Head of Department
Ewa Chamczyk

Redaktor prowadzący / Managing editor
Anna Torebko

Opracowanie części angielskiej / English summary coordination
Martyna Ćwiek

Tłumaczenie / Translation
Xymena Plater-Zyberk

Projekt graficzny / Graphic design
beton.

Skład / Desktop editing
studio typek

Cena / Price: 10 zł

Organizator

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Strategiczny Mecenas Roku

Bank Polski

Mecenas Roku

PGE Polska Grupa Energetyczna

Sponsorzy

FUNDACJA BNP PARIBAS

TAVEX

Patroni medialni

Trójka Polskie Radio · dwójka Polskie Radio · Rzeczpospolita · TVP Kultura · TVP 3 Warszawa

Partnerzy

Carolina Toyota Wola Hybrydowe Serce Warszawy · PZU Fundacja · Melon Catering · Bilety24

za kilka dni...

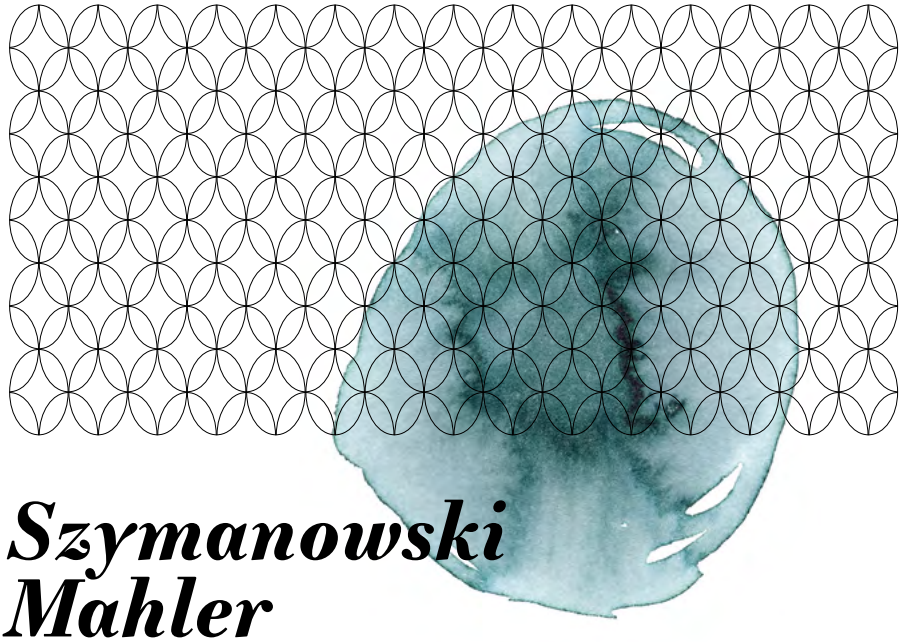

Szymanowski Mahler

Koncerty pamięci Maestro Kazimierza Korda w pierwszą rocznicę śmierci

29/30.04

Orkiestra Filharmonii Narodowej
Andrzej Boreyko – dyrygent
Augustin Hadelich – skrzypce

Karol Szymanowski
I Koncert skrzypcowy op. 35

Gustav Mahler
V Symfonia cis-moll

Na koncerty zaprasza **PKO Bank Polski** –
Strategiczny Mecenas Roku Filharmonii Narodowej

Bank Polski

filharmonia.pl